

مدیریت دانش

مهای عبوری
محمد رحمانی

انتشارات شلفین

سرشناسه: عبوری، مهدی، ۱۳۶۰ -

عنوان و نام پدیدآور: مدیریت دانش / مهدی عبوری، محمد رحمانی.

مشخصات نشر: ساری: شلفین، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۲۱۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۰-۳۶۸-۴

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: مدیریت دانش

شناسه افزوده: رحمانی، محمد، ۱۳۵۶ -

رده‌بندی کنگره: HD ۱۳۹۳۲/۳۰ م ۴۲۵/ع

رده‌بندی دیویی: ۴۰۳/۶۵۸

شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۶۵۳۲۷

مدیریت دانش

مهدی عبوری - محمد رحمانی

انتشارات شلفین

طراح جلد: صغری ابراهیمی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نیما بابلسر

چاپ نخست - ۱۰۰۰ نسخه - ۱۳۹۳

صفحه آرا: ماندانا گرشاسبی کریمی

قیمت: ۱۳۰۰۰ تومان

مازندران - ساری. تلفکس: ۳۳۲۹۷۷۶۷ - ۱۱

Email: shelfin_sari@yahoo.com

فهرست مندرجات

۱۱.....	پیش گفتار
۱۳.....	مقدمه
۱۵.....	تاریخچه و علل پیدایش مدیریت دانش
۲۱.....	مفهوم دانش
۲۲.....	تعاریف مدیریت دانش
۲۶.....	انواع دانش
۳۱.....	اهداف مدیریت دانش
۳۲.....	فرایند مدیریت دانش
۳۶.....	اصول مدیریت دانش
۳۶.....	مزایای مدیریت دانش
۳۹.....	دانش به عنوان منبع اساسی مزیت رقابتی
۴۰.....	عوامل حیاتی پیاده سازی مدیریت دانش
۴۱.....	الزامات و پیش نیازهای سازمان برای مدیریت دانش
۵۰.....	چالش های مدیریت دانش برای فعالیت در عرصه ی جهانی
۵۸.....	مدیریت دانش و مفروضات آن
۶۰.....	الگوهای مدیریت دانش
۶۴.....	نقش آفرینان اصلی در خلق دانش
۶۶.....	اهداف و راهبردهای مدیریت دانش
۶۹.....	موانع مدیریت دانش

۷۲	مدل‌های مدیریت دانش
۷۲	مدل هیسینگ
۷۳	مدل بک من
۷۴	مدل نوناکا و تاکوچی
۷۵	مدل پایه‌های ساختمان دانش
۷۶	مدل بویست
۷۷	مدل براد هویت
۷۸	مدل نوناکا و تاکه اوچی
۸۰	مدل یک‌پارچه تولید دانش
۸۲	مدل شش بعدی مدیریت دانش
۸۴	مدل کاکابادسه و کازمین
۸۵	مدل استیوهالس
۸۶	مدل سوناسی و سوری
۸۷	مدل پروست و رب رومهارد
۹۰	مدل مفهومی مدیریت دانش
۹۵	نگاهی به وضعیت رشد دانش در ایران
۹۶	اقتصاد دانش محور
۹۸	رویکردهای مدیریت دانش
۱۰۱	ناکارآمدی‌های حاصل از اجرای سامانه‌های مدیریت دانش
۱۰۳	الگوهای شکاف‌های دانشی

- الگوی شکاف دانشی لاورینچ و پیرس ۱۰۴
- الگوی شکاف دانشی اتما و کلاین ۱۰۴
- الگوی شکاف‌های دانشی لین ۱۰۵
- عوامل کلیدی موفقیت سیستم مدیریت دانش ۱۰۹
- مدیریت دانش و سازمان‌های یادگیرنده ۱۱۰
- بازارهای دانش ۱۱۱
- بازیگران اصلی بازارهای دانش ۱۱۲
- نابسامانی‌های بازار دانش ۱۱۲
- آسیب‌شناسی در بازار دانش ۱۱۳
- ایجاد و ارتقای بازار دانش ۱۱۴
- مزایای بازار دانش ۱۱۴
- شبکه مدیر عالی دانش ۱۱۶
- ویژگی‌های مدیران عالی دانش ۱۱۶
- پشتیبانی از فرایند مدیریت دانش ۱۱۷
- توصیه‌هایی برای موفقیت مدیریت دانش ۱۱۹
- اصول مدیریت دانش و راهکارهای اجرایی آن ۱۲۱
- اولویت‌های راهبردی شش‌گانه مدیریت دانش ۱۲۲
- تحول و ارزش‌آفرینی مدیریت دانش ۱۲۳
- مرور بعد از عملیات ۱۲۶
- فن‌آوری اطلاعات ۱۲۷
- شناسایی و پرورش منابع خلق دانش ۱۲۹

۱۳۱	روش‌های اجرای مدیریت دانش در سازمان‌ها
۱۳۸	عوامل مؤثر در استقرار موفقیت‌آمیز مدیریت دانش
۱۴۰	روند تکاملی مدیریت دانش و تأثیرگذاری آن بر نظام مدیریت دانش
۱۴۲	تعاریف نظام مدیریت دانش
۱۴۴	مزایای به کارگیری نظام مدیریت دانش
۱۴۶	ابزارها و فن‌آوری‌های نظام مدیریت دانش
۱۴۸	رویکردهای نظام مدیریت دانش
۱۴۹	رویکرد شخصی‌سازی
۱۵۲	اجزا و عناصر نظام مدیریت دانش
۱۵۶	عوامل مؤثر بر موفقیت نظام مدیریت دانش از دیدگاه صاحب‌نظران
۱۶۳	مدل مک لین و دی لون
۱۶۶	نتیجه‌گیری
۱۶۸	مدیریت دانش از دیدگاه صاحب‌نظران
۱۶۸	لیبر و ییتز
۱۶۸	اسویبی
۱۶۹	کوزمین
۱۶۹	بارون
۱۷۰	پروساک
۱۷۰	دبو و سکی
۱۷۰	هول سایل و جاش
۱۷۱	داونپورت

۱۷۱		کوکاس سمل
۱۷۲		پلیس
۱۷۲		سبک‌های مدیریت دانش
۱۷۳		صریح‌گرا
۱۷۳		ضمنی‌گرا
۱۷۳		سیستم‌گرا
۱۷۴		چرخه‌های مدیریت دانش
۱۷۴		مروری گذرا بر تحقیقات انجام شده در خصوص مدیریت دانش ...
۱۸۲		منابع

پیش‌گفتار

دانش، قدرت است. (فرانسیس بیکن)

قلمرو رقابتی که سازمان‌ها در سال‌های اخیر با آن مواجهند، در سطح بالایی از پویایی و بالندگی توصیف شده است. برای بقا در چنین شرایطی، استمرار و پایداری در مزیت رقابتی از طریق توسعه ظرفیت‌های فردی و سازمانی، ضرورت یافته است. در این راستا، برخی از اندیشمندان و صاحب‌نظران معاصر اظهار می‌دارند که دانش، منبع عمده کسب مزیت رقابتی پایدار محسوب می‌شود و به منظور دستیابی سازمان‌ها به چنین مزیتی، فرایند مدیریت دانش می‌تواند، به عنوان یک فرصت استراتژیک، مورد توجه قرار گیرد.

امروزه سازمان‌ها در تلاش‌اند که دانش محور گردند. آن‌ها در حال به کارگیری مغزها بیش از دست‌ها هستند و نیاز برای به کارگیری دانش در حال افزایش است.

بسیاری از سازمان‌ها در سراسر جهان از این موضوع آگاهند و تلاش می‌کنند زمینه‌ای از مدیریت دانش را به منظور بهبود و حفظ مزیت رقابتی - شان کشف کنند. افزایش اهمیت دانش در سازمان‌های مدرن، نیاز به تمرکز بر مدیریت دانش را به عنوان دارایی سازمانی ضروری ساخته است و از طرفی به کارگیری مدیریت دانش باعث کاهش هزینه‌های عملیاتی، تسریع مراحل توسعه محصول جدید، بهتر شدن ارائه خدمات به مشتری و بهبود عملکرد فردی و سازمانی شده است. مدیریت اثربخش و بهره‌گیری از انواع مختلف دانش در داخل سازمان‌ها یکی از راه‌های ایجاد ارزش و

مزیت رقابتی در محیط‌های بین‌المللی امروزی است. در عصر کنونی، سازمان‌هایی موفق خواهند بود که سهم بیشتری از دانش را به خود اختصاص دهند و با مدیریت صحیح آن بتوانند اهداف سازمانی را به طور مؤثر و کارا تحقق بخشند.

دکتر حامد سروری

رئیس پژوهشکده سیاست پژوهی

و مطالعات راهبردی حکمت

www.ketab.ir

مقدمه

توسعه جوامع منوط به انسان‌های توسعه‌یافته به ویژه در سطح مدیریت آنهاست، توسعه انسان‌ها محصول درگیری انسان در فرایندهای توسعه است، که در تعامل با آن فرایند بلوغ می‌یابند. انسان‌ها با توسعه ذهن و توانایی‌های پردازشی و نیز کسب مهارت‌های مفهومی و فنی و با درگیر شدن در سیستم‌هایی که خرد در ساختار و کارکرد آن‌ها نقش ایفا می‌کند، جهت ورود به حوزه سیستم‌های اجتماعی مهیا می‌شوند. دانش و خرد فردی و جمعی شاخصه اصلی توسعه‌یافتگی انسان‌ها و عنصر اساسی و حیاتی توسعه سیستم‌های اجتماعی است و در نهایت این خرد جمعی است که ظرفیت توسعه سیستم را تعیین می‌کند. در یک فرایند تغییر و تحول و رسیدن به تشکیلات و سازمانی متحول و پیشرو و در عین حال خلاق و زنده و پویا که اهداف فردی و سازمانی از هم قابل تشخیص نباشد، باید بر مدیریت دانش تکیه کرد. فرانسیس بیکن دانش را قدرت می‌داند، اما در محیط‌های پویای امروزی، دانش تنها زمانی قدرت است که بتواند به منظور افزایش عملکرد سازمانی و فردی در دسترس قرار گرفته و آموخته شود. دانش به نیروی محرکه سازمان‌ها تبدیل شده است. ارزشمندترین دارایی قرن بیست و یکم، کارکنان دانشی و بهره‌وری آنهاست (دراکر، ۱۹۹۹). جهانی شدن و تنوع نیروی کار، پویایی‌های محیط کار امروزی را متحول کرده است. قواعد تسهیم دانش سنتی، یادگیری و آموزش در سازمان‌ها در حال تغییر است (ساو، ۲۰۰۷). امروزه دیگر همه گروه‌های کاری و علمی معتقدند، برای اینکه سازمان‌ها بتوانند در دنیای

تجاری و رقابتی، حضور مستمر و پایدار داشته باشند، باید حول محور اطلاعات و دانش فعالیت کنند. با وجود اینکه دانش به عنوان منبعی برای بقا سازمان‌ها ضروری و حیاتی است و شرط موفقیت سازمان‌ها در تجارت جهانی، دستیابی به دانش و فهم عمیقی در تمامی سطوح است، هنوز هم بسیاری از سازمان‌ها به مدیریت دانش به طور جدی توجه نکرده‌اند. باید توجه داشت که جهان کنونی نیازمند پاسخگویی سریع است. سازگاری بی‌درنگ، نتیجه‌گیری سریع و بالاتر از همه نیاز رشد فردی، متأثر از دگرگونی‌هایی است که نیازمند دانش و خلاقیت است. با مطرح شدن عنصر دانش و دانایی به عنوان اصلی‌ترین منبع و سرمایه سازمان‌ها و اهمیت یافتن کارکنان دانشی، دریچه‌ای نو در اداره امور و مدیریت سازمان‌ها گشوده شده است. ورود به عصر اطلاعات، گسترش ابزارها و کاربردهای فن‌آوری نوین ارتباطات و اطلاعات، سبب شکل‌گیری رویکرد جدیدی به مسایل مدیریت سازمان‌ها گردیده است. امروزه محور توسعه و پیشگامی، نه ثروت و انبوه نیروی انسانی، بلکه دانش بشری و توان مدیریت اثربخش این دانش است. بررسی تجارب و دستاوردهای سازمان‌های پیشگام جهانی، بیانگر آن است که این پیشگامی و نوآوری جز در سایه خلق، پردازش، توسعه، تبادل، ثبت و انتشار دانش سازمانی میسر نگردیده است.